

Odnaleziona po latach czcionka Brygada zdigitalizowana i dostępna dla wszystkich

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej – Andrzej Duda wspólnie z Pełnomocnikiem Rządu do spraw obchodów Stulecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę – ministrem Jarosławem Sellinem oficjalnie przekazali polskiemu społeczeństwu font Brygada. Krój pisma powstały w 1928 roku z okazji dziesięciolecia odzyskania przez Polskę niepodległości doczekał się swojej oficjalnej premiery dopiero w maju 2018 roku. Inicjatorem projektu jest Biuro Programu „Niepodległa” które odpowiedzialne było za zdigitalizowanie czcionki i bezpłatne udostępnienie fontu wszystkim Polakom.

Matryce drukarskie z nieznanym krojem czcionek odnaleziono w 2016 roku w Muzeum Książki Artystycznej wśród zbiorów matryc z Odlewni Czcionek w Warszawie. Biuro Programu „Niepodległa” jesienią 2017 roku zainicjowało wykonanie ekspertyz odnalezionych czcionek. Matryce zostały oznakowane, przeprowadzono analizy porównawcze z innymi krojami pisma, poddano analizie dokumenty archiwalne. Ustalono, że „Brygada” pochodzi z okresu II Rzeczypospolitej. Powstała najprawdopodobniej około 1928 roku, na 10-lecie niepodległości Polski, w Odlewni Idźkowski i S-ka.

- Czcionkę odkrył na nowo Janusz Tryzno z Muzeum Książki Artystycznej. Odzyskany zespół czcionek był drukarsko kompletny, zawierał trzy podstawowe odmiany, czyli antykwę, półgrubą i kursywę w dziewięciu stopniach: 6, 8, 10, 12, 16, 20, 24, 28, 36 punktów Didota. Borys Kosmyńka i Przemysław Hoffer przygotowali cyfrowe odwzorowanie matryc, które posłużyły za bazę frontu. – opowiada Mateusz Machalski, typograf zajmujący się dostosowaniem Brygadady do wymogów XXI wieku.

Każda z fizycznych odmian fontu posiadała około 120 matryc. Oprócz podstawowych znaków zawierały one znaki polskie, podstawowe europejskie znaki diakrytyczne, znaki interpunkcyjne i zestaw cyfr. W wersji cyfrowej zestaw ten poszerzono. Krój przygotowany został w 6 odmianach – regular, semibold i bold – a do każdej dopracowano kursywę.

– Musieliśmy oczywiście poszerzyć zestaw znaków diakrytycznych oraz dodać między innymi kapitaliki, znaki w indeksie dolnym i górnym, ułamki, znaki matematyczne czy ornamenty – wyjaśnia Mateusz Machalski. – Teraz każda z sześciu odmian pisma ma ponad 600 znaków – dodaje Machalski.

- Przekazy ustne mówią, że czcionka „Brygada” powstała w celu uczczenia 10. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. To wtedy narodziła się idea stworzenia pisma „Brygada” – nazwą przywołująca Brygady Legionów Józefa Piłsudskiego, które to tę niepodległość wywalczyły – opowiada Jan Kowalski, dyrektor Biura Programu „Niepodległa”. – Jest mi niezwykle miło w roku stulecia odzyskania niepodległości, móc przekazać wszystkim Polakom krój pisma, które miało uczcić rok 1918. Od dzisiaj font ten można pobrać bezpłatnie ze strony www.niepodlegla.gov.pl. – dodaje Kowalski.